

12.06.2023

Asia/7

§ 400

Valtuutettu Elina Kauppilan toivomusponsi tunnustuksettoman, ammatillisen keskustelutuen tarjoamisesta keskenmenon kokeneille

HEL 2022-013963 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Paavo Arhinmäen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Elina Kauppilan toivomusponsi
- 2 Lausunto, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunta, 16.3.2023

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää merkitä tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 2.11.2022 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään 23.11.2022 keskenmenon jälkeisiä neuvolakäyntejä koskevaa aloitetta, kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Elina Kauppilan ehdottaman toivomusponnen: "Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta tarjota muuta kuin tunnustuksellista keskustelutukea keskenmenon kokeville lääkärikäynnin yhteydessä. Keskenmenon yhteydessä lääkärikäynnillä ainoa tarjottava keskustelutuki on sairaalapastorin kanssa keskustelu. Tämän sijasta on tarjottava tunnustuksetonta ammatillista keskustelutukea, jotta tuki vastaa sitä

tarvitsevia kaupunkilaisten enemmistöä ja vastaa aidosti tarvetta tilanteessa."

Helsingissä keskenmenon kokevan on mahdollista saada tukea eri tahojen toteuttamana. Keskenmenon kokevien asiakkaiden tuen tarve kuitenkin vaihtelee kriisiluonteisesta keskusteluavusta pidempiaikaiseen psykososiaaliseen tukeen. Tukea keskenmenon kokeneille on tarjolla tarvittaessa paitsi sairaalapastorien, myös sosiaalityöntekijöiden, psykiatristen sairaanhoitajien ja psykiatrien toimesta. Ympärivuorokautisesti keskustelutukea ja lyhytkestoista kriisiapua on saatavilla Helsingin sosiaali- ja kriisipäivystyksen kriisityöntekijöiltä. Lisäksi kolmannen sektorin toimijat tarjoavat tukea eri muodoissa. Tukipalvelua tarvitsevalle henkilöllä on mahdollisuus valita tarvitsemansa tuen muoto. Tunnustuksellinen ja tunnustukseton tuki voidaan tässä yhteydessä nähdä myös toisiaan täydentävinä palveluina.

Toivomusponnen johdosta on saatu sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan sekä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunnan (liite 2) lausunnot. Päätösesitys on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnien ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnien hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Elina Kauppilan toivomusponsi
- 2 Lausunto, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunta, 16.3.2023

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnien ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

12.06.2023

Asia/7

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 23.05.2023 § 102

HEL 2022-013963 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Elina Kauppilan toivomusponnosta koskien keskenmenon kokeville tarjottavaa keskustelutukea:

”Toivomusponnossa edellytetään selvitettävän mahdollisuutta tarjota muuta kuin tunnustuksellista keskustelutukea keskenmenon kokeville lääkärikäynnin yhteydessä. Toivomusponnossa todetaan, että sairaalapistoriin tarjoaman keskustelutuen sijasta keskenmenon kokeneelle on tarjottava tunnustuksetonta ammatillista keskustelutukea, jotta tuki vastaa sitä tarvitsevien kaupunkilaisten enemmistöä ja vastaa aidosti tarvetta tilanteessa.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että keskenmenon aiheuttamien tunteiden kohtaaminen on tärkeä osa keskenmenon kokonaisvaltaista hoitoa. Helsingissä keskenmenon kokevan on mahdollista saada tunnustuksetonta keskustelutukea eri tahojen toteuttamana. Keskenmenon kokevien asiakkaiden tuen tarve kuitenkin vaihtelee kriisiluonteisesta keskusteluavusta pidempiaikaiseen psykososiaaliseen tukeen. Tästä syystä sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta näkee, että keskenmenon kokevan asiakkaan hoitopolkua on tarkasteltava yksittäistä vastaanottokäyntiä laajempänä, eri toimijoiden yhteisenä kysymyksenä.

Psykososiaalinen tuki ja ohjaus osana keskenmenon hoitopolkua

Keskenmeno määritellään raskautena, joka keskeytyy spontaanisti ennen 22. raskausviikkoa. Suuri osa keskenmenoista tapahtuu raskauden varhaisessa vaiheessa jo ennen kuin asiakas on hakeutunut äitiysneuvolaan. Keskenmeno ei myöskään aina vaadi toimenpiteitä terveydenhuollossa. Tarvittaessa keskenmenot hoidetaan oireiden perusteella terveysasemalla tai HUSin naistentautien poliklinikalla tai kiireellisenä Naistenklinikan päivystyksessä.

Keskenmenon toteavalla terveydenhuollon henkilöstöllä on valmius keskustella tilanteesta vastaanottokäynnin yhteydessä, ja heillä onkin

tärkeä rooli keskenmenopotilaan psykososiaalisen tuen tarpeen tunnistamisessa. Sairaalaolosuhteissa (HUS) hoitohenkilökunta voi tarvittaessa ohjata potilaan keskustelemaan sairaalapastorin (myös ilman vakaumuksellista näkökulmaa) tai sairaalan sosiaalityöntekijän kanssa. Lääkärin arvioon perustuen potilaalla on lähetteellä mahdollisuus myös psykiatrisen sairaanhoitajan tai psykiatrin tapaamiseen sairaalassaolon aikana. Lisäksi potilasohjeessa on ohjeistusta potilaan henkisen tuen tarpeiden varalle.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että Helsingin kaupungin perusterveydenhuollossa on käytössä keskenmenon hoitoprosessia koskeva ohje, joka perustuu asiakkaan yhteydenottoon. Hoito-ohje ohjaa terveydenhuollon ammattilaista hoidon tarpeen arvioimisessa ja asiakkaan kohtaamiseen keskenmenon tilanteessa sekä kartoittamaan asiakkaan tilannetta ja voimavaroja kokonaisvaltaisesti. Jatkotuen tarpeessa oleva asiakas voidaan ohjata terveysaseman mielenterveys- ja päihdetyön sairaanhoitajalle, joka hoitaa erilaisia elämäntilanteeseen liittyviä kriisejä. Jatkotuen tarvetta arvioidaan erityisesti, mikäli asiakkaalla on taustalla ahdistusta tai masennusta, toistuvia keskenmenoja tai lapsettomuutta tai mikäli keskenmeno on tapahtunut raskauden myöhemmillä viikoilla. Jos asiakas on jo neuvolan kirjoilla (edeltävästi varattu vastaanottoaika), asiakas voi tulla neuvolan terveydenhoitajan vastaanotolle keskustelemaan keskenmenon aiheuttamasta menetyksestä.

Muut tukipalvelut keskenmenon kokeneille

Sähköisen perhekeskuksen Omaperhe-sivustolla on saatavilla tietoa ja ohjeistusta asiantuntija-avun hakemisesta keskenmenon kokeville. Kohdennettujen palvelujen lisäksi asiakasryhmän käytettävissä on kaupungin yleisiä psykososiaalista tukea tarjoavia palvelumuotoja, kuten mielenterveyspalvelupiste Miepin matalan kynnyksen palvelut. Ympäri vuorokautisesti keskustelutukea ja lyhytkestoista kriisiapua on saatavilla Helsingin sosiaali- ja kriisipäivystyksen kriisityöntekijöiltä.

Keskenmenon kokeville on Helsingissä tarjolla myös kolmannen sektorin tuottamia ammatillisia tukipalveluja. Mieli Ry tarjoaa menetyksen kohtaamiseen maksutonta puhelin- ja chat-tukea sekä lähitapaamisia SOS-kriisikeskuksessa. Myös HelsinkiMissio tarjoaa maksuttomia kriisityöntekijän tapaamisia perheiden kriisitilanteisiin, ja Parisuhdekeskus Kataja tarjoaa maksutonta ammatillista tukea ja neuvontaa kriisitilanteen kohdanneille Teamsin välityksellä.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Keskenmeno koskettaa monia yksilöitä ja pariskuntia. Keskenmeno on usein ennen kaikkea psyykinen kriisi, jonka läpikäyminen ohjatusti on

12.06.2023

Asia/7

kriisistä selviytymisen kannalta tärkeää. Ammattilaisen kanssa käyty keskustelu voi helpottaa menetyksestä toipumista ja auttaa käsittelemään tunteita myös mahdolliseen uuteen raskauteen liittyen. Oikea-aikaisesti tarjottu psykososiaalinen tuki voi myös ennaltaehkäistä syvempiä mielenterveyden haasteita.”

09.05.2023 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Heidi Långström-Karhapää, vs. neuvolan ja lapsiperheiden kotipalvelun päällikkö, puhelin: 310 50428

heidi.langstrom-karhapaa(a)hel.fi

Anna Nikula, johtava ylilääkäri, puhelin

anna.nikula(a)hel.fi

Terja Hannola, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 39043

terja.hannola(a)hel.fi